

Lupa poiketa luonnonsuojelulain (9/2023) rauhoitussäännöksistä

HAKIJA Metsähallitus, Lapin luontopalvelut, [REDACTED]

VIREILLE 4.6.2025

HAKEMUS

Metsähallituksen Luontopalvelut hakee lupaa EU:n luontodirektiivin II-liitteen lajin pohjanharmoyökkönen (*Xestia borealis*) pyydystämiseen syöttirysillä Tsarmitunturin erämaa-alueella (FI1300205) kesällä 2025.

Pohjanharmoyökkönen on suojelun perusteena oleva laji Tsarmitunturissa, josta on tulossa NATA-arviointi vuonna 2026. Vuorovuosina esiintyvät pohjanharmoyökköset lentävät Pohjois-Lapissa parittomina vuosina.

Edelliset havainnot pohjanharmoyökkösestä Tsarmitunturista ovat yli kymmenen vuoden takaa vuodelta 2013. Tsarmitunturilta on ylipäättään vain vähän havaintoja lajista, minkä vuoksi sen nykytila on hyvä selvittää ennen NATA-arviointia.

Pydyksiin mahdolliset jääneet yksilöt luovutetaan Lapin luonnontieteellisen museon kokoelmaan.

Lupaa haetaan [REDACTED]

Lupahakemusta on täydennetty 3.7.2025 rysämäärillä ja niiden sijainneilla ja suunnitellulla pyyntiajalla suhteessa tunnettuihin pohjanharmoyökkösen havaintoihin kyseiseltä Natura-alueelta.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATAKISU:

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus myöntää haetun luvan seuraavin ehdoin:

1. Tätä lupaa saavat käyttää vain hakemus -kohdassa mainitut henkilöt:
Rysäpyynnin lisäksi tällä luvalla voi ottaa kiinni perhosia haavimalla.
2. Pohjanharmoyökkösiä pyydystettäessä, kuljetettaessa ja säilytettäessä tämä lupa on pidettävä mukana ja näytettävä vaadittaessa (esim. puhelimelta, tabletilta, oikeaksi todistettuna jäljenteenä);

4.7.2025

3. Pohjanharmoyökkösiä ei saa tappaa enempää, kuin niitä kuolee rysäpyynnissä tai haavimalla hakemuksen mukaisella kahden viikon pyyntiajanjaksolla;
4. Kaikki pyydystetyt pohjanharmoyökköset ja mahdollisesti rysiin joutuneet muut uhanalaiset tai rauhoitetut hyönteiset on lajinmäärityksen jälkeen toimitettava jonkin luonnontieteellisen museon kokoelmiin museon ohjeistusta noudattaen;
5. Hakijan on toimitettava 30.4.2026 mennessä Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle selvitys tämän luvan mukaisista toimista, jossa näkyy pyydystettyjen ja talteen otettujen pohjanharmoyökkösten sekä muiden uhanalaisten hyönteisten lukumäärät ja talteenottopakat. Raportti voi olla luettelo Laji.fi:stä tai Kotka-tietokannasta tai LajiGis-järjestelmästä.

**Pohjanharmoyökkösten pyydystämistä koskeva lupa on voimassa
5.7. – 31.12.2025.**

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 68 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Luonnonsuojeluasetus (1066/2023) 6 §; liite 1, liite 7

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 6 §, 8 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Perustelut

Pohjanharmoyökkönen on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n ja luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023) 6 §:n sekä asetuksen liitteen 1 rauhoitettu perhonen. Laji on myös Euroopan unioni luontodirektiivin (97/62/EY) liitteen II laji eli yhteisön tärkeänä pitämä eläinlaji, joiden suojelemiseksi on osoitettava erityisten suojelutoimien alueita eli Natura 2000 -alueita.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien tahallinen tappaminen tai pyydystäminen, yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen ja tahallinen häiritseminen niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty.

4.7.2025

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa 70 §:ssä säädetyistä rauhoitussäännöksistä, jos lajin suojelutaso säilyy suotuisana.

Työhön osallistuva henkilö on kokenut hyönteisten pyynnissä ja hallitsee perhosten pyytämisen vahingoittamatta tarpeettomasti lajistoa tai luontoa. Lajia koskevaa seurantatietoa tarvitaan alueen hoidon- ja käytön sekä lajisuojelun suunnittelun tueksi. Lajistoon kohdistuvat inventoinnit edistävät uhanalaisen ja rauhoitettujen lajin suojelua.

Pohjanharmoyökkösen Suomen levinneisyysalueella Keski-Lapissa ko. lajin elinympäristöjä on tuhoutunut ja tuhoutuu runsaasti metsänkäsittelyn seurauksena. Ko. lajin suojelun edistämiseksi, lajin vielä olemassa olevien esiintymien kartoittaminen ja seuranta on luonnonsuojelun näkökulmasta tarpeen. Pyynti kohdistuu Tsarmitunturin Natura-alueelle (FI1300205), jonka suojelun perusteena pohjanharmoyökkönen on. Seuranta on edellisen kerran tehty vuonna 2013. Pyyntiä rajoitetaan vain osaan perhosen lentokaudelle, pyyntiaika kaksi viikkoa, ja osalle potentiaalista elinympäristöä (10 % sopivien kuusikoiden pinta-alasta). Pohjanharmoyökkönen ei tutkimusraporttien (mm. Kotila, M. ym 2018) perusteella päädy helposti syöttirysäpyydyksiin. Esimerkiksi Sallan kartoituksissa vuonna 2018 20 asennettuun rysään päätyi kesän aikana yksi yksilö. Tämän vuoksi lupa kattaa myös perhosen kiinni ottamisen haavimalla. Laji lentää melko korkealla, noin 10 metrissä. Edelle esitettyjen seikkojen johdosta ei ole syytä epäillä, että rajatulla pyynnillä aiheutettaisiin merkittävää heikentävää vaikutusta Natura-alueen suojeluperusteena olevalle lajille.

PÄÄTÖKSEN VOIMAANTULO

ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. On perusteltua päästä tarvittaessa aloittamaan kartoitukset ennen kuin päätös on saanut lainvoiman, sillä maastokausi Lapin maakunnassa on lyhyt ja valitusajan loppuun odottaminen vaarantaisi luotettavan tiedon saamisen, sillä näytteiden kerääminen on välttämätöntä. Päätöksessä on huomioitu lajin lentoaika, joka rajoittuu Itä-Lapissa parittomiin vuosiin. Täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua tyhjäksi, sillä näytteenkeruu ei lupaehtoja noudattaen ei vaaranna yhdenkään populaation suojelun tasoa. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen vuoksi lykätä.

LISÄTIETOJA PÄÄTÖKSESTÄ

Ylitarkastaja Merja Lipponen, 0295 037 427
merja.lipponen@ely-keskus.fi

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

4.7.2025

Valitusosoitus on liitteenä

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Merja Lipponen ja ratkaissut yksikönpäällikön sijainen Pekka Ränä.

Liitteet	Valitusosoitus
Maksu	Luonnonsuojelua edistäviin tutkimuksiin ja opetustarkoituksiin myönnettävät poikkeusluvut ovat maksuttomia.
Jakelu	hakijalle sähköpostilla Suomen luonnonsuojeluliitto, Lapin piiri (sähköpostilla) Metsähallitus kirjaamo, sähköpostilla
Tiedoksi	Ympäristöministeriö Suomen ympäristökeskus Inarin kunta

Tämä asiakirja LAPELY/2437/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/2437/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Lipponen Merja 04.07.2025 10:59

Ratkaisija Räinen Pekka 04.07.2025 10:22